

Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program 2025/2026

Zárókonferencia

Károli Gáspár Református Egyetem

2026.május 11. | 08.00 – 14.00

Károlyi - Csekonics Palota

Szivarszoba | Csekonics terem

Absztraktfüzet

**KÁROLI GÁSPÁR
REFORMÁTUS EGYETEM**

**AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ PROGRAM**

**KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM**

A program a Kulturális és Innovációs Minisztérium, Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, az Egyetemi Kutatói Ösztöndíj Program keretében valósult meg.

Program

8:00 - 8:30	Regisztráció (Lépcsőház)
8:30 - 09.00	Megnyitó (Szivarszoba)
9.00 - 10.40	Első blokk
10.40 - 11.00	Kávészünet (Lépcsőház)
11.00 - 12.40	Második blokk
12.40 - 13.00	Zárszó (Szivarszoba)
13.00 -	Állófogadás, ebéd (Lépcsőház)

I. Szekció | Szivarszoba

09.00 - 09.20	Pelles Márton (GESZK): <i>A Kőbányai Polgári Serfőző Rt. története és 1926-os sörreceptjeinek revideálása</i>
09.20 - 09.40	Balogh Dávid (PK): <i>„Mi prédikálunk összevissza...” - A textus kapcsolata a prédikációval és az istentisztelet egészével</i>
09.40 - 10.00	Veres Ábel Áron (HTK): <i>Sensus divinitatis – Egy elfeledett antropológiai adottság teológiai újraértelmezése a posztsekuláris korban</i>
10.00 - 10.20	Moldován Bence (BTK): <i>Szövegbe írt képek: képi előzmények és képi kódok szerepe Thomas Mann korai műveiben</i>
10.20 - 10.40	Slánicz Balázs (BTK): <i>Az interaktív partikulák a japán–magyar műfordításban</i>
10.40-11.00	Kávészünet
11.00 - 11.20	Faragó Gábor (BTK): <i>„Íránta soha semmi kétség fenn nem forgott” – a pragmatica sanctio 1848-as értelmezései német nyelvű forrásokban</i>
11.20 - 11.40	dr. Pétsy Zsolt Balázs (BTK): <i>Közép-Európa politikai eszméje kultusztörténeti szempontból az Osztrák–Magyar Monarchiában és utódállamai területén, különös tekintettel a magyar–lengyel irodalmi és történelmi kapcsolatokra</i>
11.40 - 12.00	Mátyás Anna Réka (BTK): <i>Egy kínai diplomáciai küldöttség 1906-os magyarországi látogatása</i>
12.00 - 12.20	Dauner Bernát (BTK): <i>A magyar királyi Honvédség rohamcsapatai 1938-1945</i>
12.20 - 12.40	Mezei Emese (BTK): <i>A szovjet GUPVI táborok magyar zsidó foglyai</i>

II. Szekció | Csekonics terem

09.00 - 09.20	Schlachta Boglárka Lilla (ÁJK): <i>A bírói felelősség külföldi modelljei a 19-20. században</i>
09.20 - 09.40	Giovannini Máté (ÁJK): <i>A mandatum tényállása Gaius és Paulus műveiben</i>
09.40 - 10.00	Tarjáni-Nagy Zsófia (ÁJK): <i>Szabad mérlegelés az implicit korlátok tükrében? Bizonyítási dilemmák a nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodásban</i>
10.00 - 10.20	dr. Szabó Panni Luca (ÁJK): <i>A tanulmányi szerződés szabályozása a bírói gyakorlat tükrében</i>
10.20 - 10.40	Mutlak Jázmin (ÁJK): <i>A digitális művészet és a pénzmosás kapcsolata, avagy az NFT-k büntetőjogi és büntetőeljárásjogi aspektusai</i>
10.40-11.00	Kávészünet
11.00 - 11.20	dr. Telekesi Bálint (ÁJK): <i>Összeegyeztethető-e a hazai büntetőeljárési garanciarendszer és a mesterséges intelligencia jelenkori innovatív megoldásai?</i>
11.20 - 11.40	Gácsér István János (ÁJK): <i>Hogyan biztosítja a dél-tiroli autonómia a gazdasági fejlődéshez szükséges kereteket a régió számára?</i>
11.40 - 12.00	Gruber András György (ÁJK): <i>A „margin of appreciation” elvének alkalmazása a véleménynyilvánítás szabadságát érintő ügyekben az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatában</i>

I. Szekció | Szivarszoba

Bölcsészettudomány | Hittudomány

Szekcióvezető: Prof. Dr. Furkó Bálint Péter, DSc, rektorhelyettes, egyetemi tanár

Előadó: Pelles Márton

EKÖP – fiatal oktató, kutató kategória

Gazdaságtudományi, Egészségtudományi és Szociális Kar

A KŐBÁNYAI POLGÁRI SERFŐZŐ RT. TÖRTÉNETE ÉS 1926-OS SÖRRECEPTJEINEK REVIDEÁLÁSA

A jelen tanulmány, mely a folyamatban levő EKÖP kutatás szűkebben értelmezett egyik első eredménye – a teljes kutatási céllal összhangban – azt vizsgálja meg, hogyan jött létre és hogyan működött az 1894-ben Budapesten alapított Kőbányai Polgári Serfőző Rt. A cég a modern nagyüzemi sörgyárak sorában negyedikként lépett piacra, és komoly versenyt támasztott a már az iparágban tevékenykedő Dreher-, Részvény- és Haggemacher sörgyáraknak. Fennállása alatt a társaság terjeszkedett itthon, majd Trianon után külföldön (Bécs, Fiume, Trieszt), és különösen az első világháború után számos oldalirányú leányvállalatot is alapított, különösen a vegyipar (Szent István Tápszerművek Rt.) irányában. A tanulmány célja, hogy a strukturális törésekkel (háborúk, 1929-es gazdasági válság) és konjunktúrákkal tarkított időszakban 1894–1949 között feltárja a cégcsoport működését. Külön érdeme a kutatásnak, hogy sikerült hat darab 1925–1926-os sörreceptet is visszafejteni a főzde gyártási naplóinak felhasználásával, melyek mind a konferencián, mind a tanulmányban részletesen bemutatásra kerülnek.

Előadó: Balogh Dávid

EKÖP – fiatal oktató, kutató kategória

Pedagógiai Kar

**„MI PRÉDIKÁLUNK ÖSSZEVISSZA...” - A TEXTUS KAPCSOLATA A PRÉDIKÁCIÓVAL ÉS AZ
ISTENTISZTELET EGÉSZÉVEL**

Az előadás címében szereplő idézet Csiky Lajostól származik, aki így fogalmazott a Theologiai Szaklapban megjelent írásában 1904-ben, amikor saját korának magyar református igehirdetési és istentiszteleti gyakorlatát vizsgálta. A figyelemfelkeltő és kemény szavai mögött az a tapasztalat húzódik meg, hogy magyar református gyakorlatunkban a prédikáció textusa gyakran alig kapcsolódik az istentisztelet egészének kontextusához vagy éppen az egyházi évhez. Ez az idézet adja az előadás kiindulópontját, mivel az abban foglalt problémával több mint száz év elteltével is foglalkoznunk kell. Az előadás felvázolja az alapige, prédikáció és istentisztelet összefüggéseinek legfőbb homiletika- és liturgiatörténeti megközelítéseit, állomásait. Megállapítható, hogy korszakonként és felekezetenként is eltérő hangsúlyok jelentek meg, melyek következtében a bibliai alapige hol közelebb került, hol pedig eltávolodott a liturgikus kontextustól, vagy éppen a prédikáció tartalmától. A történeti és elvi, liturgikus teológiai kérdések tisztázásával egy rendezettebb gyakorlat bontakozhat ki.

Előadó: Veres Ábel Áron

EKÖP – doktori képzés kategória

Hittudományi Kar, Hittudományi Doktori Iskola

Témavezető: Dr. Kodácsy Tamás / Szabó István

SENSUS DIVINITATIS – EGY ELFELEDETT ANTROPOLÓGIAI ADOTTSÁG TEOLÓGIAI ÚJRAÉRTELMEZÉSE A POSZTSZEKULÁRIS KORBAN

A *sensus divinitatis* fogalma, amelyet Kálvin János az Isten felé irányuló, velünk született ismeretként fogalmazott meg, és amelyet később Alvin Plantinga a református ismeretelméletében újraértékelte, hosszú ideig háttérbe szorult a filozófiai és teológiai közbeszédben. A 20. században kibontakozó szekularizációs tézis, amely magabiztosan jósolta a vallás fokozatos visszaszorulását mind a köz-, mind a magánéletből, gyanússá vagy egyszerűen irrelevánssá tette ezt a kategóriát. A posztszekuláris paradigma megjelenése és az újabb antropológiai elméletek azonban ismét felvetették, hogy az ember alapvetően nyitott a transzcendensre.

Az előadás célja annak bemutatása, hogy a *sensus divinitatis* a kortárs teológiai antropológia számára egy elfeledett, de elengedhetetlen tanítás. Kálvin *Institutiojára*, Plantinga ismeretelméletére, valamint Charles Taylor *A Secular Age* című művének diagnosztikai keretrendszerére támaszkodva az előadásban bemutatom, hogy a modern szubjektum látszólagos kiábrándulása nem kioltotta, csupán elnyomta az ember istenérzékelési képességét, amit követően újra felélénkült a szekuláris társadalmakban a vallások iránti érdeklődés. Ezt a posztmetafizikai korban megjelenő, megújult vallási érdeklődést Plantinga református ismeretelmélete pontosan írja le és episztemológiailag legitimálja. Ahhoz azonban, hogy ez a posztszekuláris nyitottság ne pusztán egy formátlan, múló kulturális trenddé váljon, elengedhetetlen annak a szigorú dogmatikai keretbe ágyazása. Így Karl Barth krisztológiájára építkezve mutatok rá, hogy a *sensus divinitatis* által ébresztett általános istenkeresés csakis akkor válik hiteles keresztyén teológiai valósággá, ha ezt az antropológiai adottságot krisztológiailag értelmezzük. Ez a kiegészítése biztosítja, hogy az emberi transzcendencia-éhség ne a természeti teológia útjára tévedjen, hanem a megtestesült Igében találja meg egyedüli, normatív tárgyát.

Előadó: Moldován Bence

EKÖP – alapképzés kategória

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető: Dr. Kovács Edit

SZÖVEGBE ÍRT KÉPEK: KÉPI ELŐZMÉNYEK ÉS KÉPI KÓDOK SZEREPE THOMAS MANN KORAI MŰVEIBEN

Kutatásom szöveg és kép viszonyrendszerével foglalkozik Thomas Mann korai műveiben, támaszkodva az előző pályázati program alatt elvégzett kutatómunka eredményeire, ahol az író *Der Kleiderschrank* című művében feltűnő egyik szereplő karakteres gesztusa és Botticelli *Apellész megrágalmazása* című festményének egyik alakja adta meg a kiindulási pontot. A kutatás jelenlegi szakaszában eltávolodik a konkrét képzőművészeti vonatkozásoktól és az irodalmi szövegekben ábrázolt gesztusokat, mint lehetséges képi kódokat vizsgálja Thomas Mann műveiben. Ehhez először szükséges definiálni az irodalmi gesztus fogalmát. Meglátásom szerint rendelkezhet az irodalmi gesztus – például egy leírt kézmozdulat – a képi emlékezet előhívásának képességével, kódolt jellege miatt. Ez jelenti a hidat Aby Warburg képelmélete felé, miszerint képzőművészeti alkotásokon hagyományozódott formák elevenednek meg. Thomas Mann korai műveiben több kézmozdulat, kéztartás leírását olvashatjuk, ezeket vizsgálja a kutatás a *Vision*, *Der Wille zum Glück*, *Der Kleiderschrank*, *Gladius Dei* és a *Beim Propheten* című prózaművekben. Egyes kézmozdulatoknak ikonográfiai kódoltsága is lehet, mint például a *Der Kleiderschrank* című elbeszélésben megjelenő, felemelt mutatóujjú meztelen lánynak. A képzőművészetben nuda Veritas alakját több helyen ilyen formában ábrázolták.

Előadó: Slánicz Balázs

EKÖP – mesterképzés és osztatlan mesterképzés kategória

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető: Dr. Somodi Júlia

AZ INTERAKTÍV PARTIKULÁK A JAPÁN–MAGYAR MŰFORDÍTÁSBAN

A fordítástudomány és a nyelvészet kapcsán – egyebek mellett – a diskurzusjelölők kutatását illetően kétirányú interdiszciplinaritás figyelhető meg. Ezen nyelvi elemek fordítási, illetve kontrasztív módszerrel való kutatása során egyaránt fordítási adatokkal dolgozunk, s ezzel hozzájárulhatunk nem csupán a diskurzusjelölő-kutatáshoz, hanem a fordítástudományhoz egyaránt (vö. Götz 2016). Előadásomban a japán diskurzusjelölők egy különleges altípusának, az interaktív partikuláknak – vagyis az interakciós funkciót betöltő *ne* ね, *na* な, *jo* よ, *sa* さ, *va* わ, *zo* ぞ, *ze* ぜ partikuláknak (Ogi 2017) – fordítását vizsgálom japán–magyar műfordítási korpuszon. A vizsgált művekben a fordítók az esetek kb. 75%-ában kihagyással éltek, a többi esetben különböző diskurzusjelölőket szerepeltettek a célnyelvi szövegben. Előadásomban az egyes partikulákra vonatkozó megfeleltetési arányt, valamint a legtipikusabb célnyelvi megfelelőket mutatom be. Céloom a fordítási tendenciák feltárása, ami hasznára válhat a kezdő és a tapasztalt fordítóknak (vö. Olgyay-Fekete, Robin 2025), valamint hozzájárulhat további kutatási kérdések és irányok megfogalmazásához.

Előadó: Faragó Gábor

EKÖP – alapképzés kategória

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető: Dr. Hermann Róbert

**„IRÁNTA SOHA SEMMI KÉTSÉG FENN NEM FORGOTT” – A PRAGMATICA SANCTIO 1848-AS
ÉRTELMEZÉSEI NÉMET NYELVŰ FORRÁSOKBAN**

Magyarország és a Habsburg-birodalom többi tartományának államjogi kapcsolatáról a 19. század közepén két, egymással összeegyeztethetetlen nézettel találkozunk. Az egyik szerint az önálló államokat csak az uralkodó személye kötötte össze, a kormányzat közössége nélkül, a másik viszont közös birodalmat tételezett fel, amely közösen kormányzandó. Paradoxnak tűnő módon mindkét nézet képviselői a pragmatica sanctióra hivatkoztak, 1848 tavaszán-nyarán pedig az addig nyíltan alig ütköztetett, párhuzamosan létező elméleti törvényértelmezések a felelős kormány hatásköre, az államadósság és a hadsereg feletti rendelkezés nagyon is valós kérdései fölött csaptak össze. A birodalom német nyelvű sajtójában is élénk harc folyt a törvények „helyes” magyarázatának kisajátításáért. Az augusztus 27-i osztrák államirat, amely a nyílt szakítás kezdőpontjának is tekinthető, bőségesen merített e vita érvanyagából, és „hazai pályán,” az 1723. évi törvények értelmezésében akart a magyarokra döntő vereséget mérni. Az előadás az ide vezető utat és az utóhatásokat tekinti át német nyelvű források alapján, a pragmatica sanctiót a középpontba állítva.

Előadó: dr. Pétsy Zsolt Balázs

EKÖP – doktori képzés kategória

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar, Történelemtudományi Doktori Iskola

Témavezető: Dr. Kincses Katalin Mária

KÖZÉP-EURÓPA POLITIKAI ESZMÉJE KULTUSZTÖRTÉNETI SZEMPONTBÓL AZ OSZTRÁK–
MAGYAR MONARCHIÁBAN ÉS UTÓDÁLLAMAI TERÜLETÉN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A
MAGYAR–LENGYEL IRODALMI ÉS TÖRTÉNELMI KAPCSOLATOKRA

A XIX–XX. században Magyarországon és Lengyelországban kialakult egyes történelmi és irodalmi kultuszok közös, közép-európai kulturális mintázatokat hordoznak. Önmagában azonban a kultuszok nem vizsgálhatók, mivel azok csak tágabb politikatörténeti összefüggésekbe helyezve érthetőek meg mélyebben. A történelem számon tartja azt, mi miként történt, az irodalom pedig láttatni tudja, hogyan élték meg egy adott kor emberei ezeket a történelmi eseményeket. Például a lengyel és magyar szabadságeszme irodalmi reprezentációin keresztül bemutatatható, hogyan válhattak egyes történelmi szereplők és események egy közös, közép-európaiként meghatározható társadalmi emlékezet részévé. Az általam fókuszba állított történelmi eseményeket olyan értelmezési keretben vizsgáltam meg kutatásom során, amely a magyar és a lengyel nemzet közös társadalmi emlékezetre épít. Ennek eredményeként egy alapvető módszertani leírást és alaphistoriográfiát készítettem el, előadásomban ezekből adok ízelítőt, illetve összegzést.

Előadó: Mátyás Anna Réka

EKÖP – doktori képzés kategória

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar, Történelemtudományi Doktori Iskola

Témavezető: Tokaji Zsolt Márton

EGY KÍNAI DIPLOMÁCIAI KÜLDÖTTSÉG 1906-OS MAGYARORSZÁGI LÁTOGATÁSA

Az előadás a Qing 清-ház kormánydelegációjának 1905–1906-os alkotmányos tanulmányútjának magyarországi állomását vizsgálja a korai kínai–magyar érintkezések és a globális modernizációs folyamatok összefüggésében. A kutatás arra keresi a választ, miként értelmezhető egy közép-európai térségben zajló találkozás a kínai reformgondolkodás horizontján, és milyen szerepet játszhatott Magyarország a korszak változó világképében. Az elemzés részben a delegáció egyik vezető tagja, Dai Hongci 戴鴻慈 (1853–1910) naplójára is támaszkodik, amely a látogatás kínai nézőpontú értelmezéséhez kínál fontos támpontokat. Az előadás célja, hogy hozzájáruljon a kétoldalú kapcsolatok újraértelmezéséhez, valamint a 20. század eleji Kína és Európa közötti kölcsönös percepciók árnyaltabb megértéséhez, különös tekintettel a politikai rendszerek összehasonlító megítélésére, a modernizációs modellek kritikai értelmezésére, valamint a korszak reformdiskurzusainak jobb és mélyebb megértésére, szélesebb történeti kontextusban.

Előadó: Dauner Bernát

EKÖP – doktori képzés kategória

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar, Történelemtudományi Doktori Iskola

Témavezető: Dr. Horváth Csaba János

A MAGYAR KIRÁLYI HONVÉDSÉG ROHAMCSAPATAI 1938-1945

A Magyar Királyságot körülvevő államok hazánkkal szomszédos határszakaszaikon erődrendszereket építettek, melyeknek azt a célt szánták, hogy a magyar haderő részéről érkező esetleges támadásokat elhárítsák.

A magyar katonai vezetés az erődök építését a kezdetektől fogva komoly figyelemmel kísérte. Leküzdésükre rohamcsapatok felállítását tervezték. A német-lengyel háborúban a németek műszaki rohamcsapatokat alkalmaztak, melyek mintájára hosszas viták után megkezdődött a magyar haderőben a műszaki csapatok rohamkiképzése, azonban a háború végéig egyes katonai vezetők között kötélhúzás tárgyát képezte, hogy a gyalogságot vagy a műszaki csapatokat kellene elsősorban rohamkiképzésben részesíteni.

Előadásomban a korábban említett rohamcsapatok szervezetét, a vitákat és az egyes rohamtanfolyamokat mutatom be.

Előadó: Mezei Emese

EKÖP – mesterképzés és osztatlan mesterképzés kategória

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető: Dr. Bognár Zalán

A SZOVJET GUPVI TÁBOROK MAGYAR ZSIDÓ FOGLYAI

Az előadás fókuszában a kutatás során a Botos János által, illetve korabeli periodikákban publikált névjegyzékekből, a Hadtörténelmi Levéltár, a Magyar Nemzeti Levéltár és a Yad Vashem iratanyagában található névlistákból, illetve a Hadtörténelmi Levéltár és a Magyar Nemzeti Levéltár által létrehozott online hadifogoly adatbázisokban található adatok alapján többszörös validálással összeállított több, mint 7500 zsidó személyére és fogságára vonatkozó információkat tartalmazó 15 adatoszlopos adatbázis található. A rendelkezésre álló adatok alapján, az adatok összevetésével elkészített adatbázis az eddigi legteljesebb forrás a szovjet GUPVI táborokba került magyar zsidók vizsgálatára. Az adatbázis eredményeit a kutatás kvantitatív és kvalitatív módon elemzi, illetve komparatív analízis használatával összeveti a 8, hazai és nemzetközi levéltárból összegyűjtött, illetve korábban publikált narratív forrásokkal, hogy a lehető legrészletesebb képet nyújthassa a szovjet fogságba került magyar zsidók sorsára vonatkozóan.

II. Szekció | Csekonics terem

Jogtudomány

**Szekcióvezető: Dr. habil. Köbel Szilvia PhD, intézetvezető, egyetemi docens,
ÁJK**

Előadó: Schlachta Boglárka Lilla

EKÖP – fiatal oktató, kutató kategória

Állam- és Jogtudományi Kar

A BÍRÓI FELELŐSSÉG KÜLFÖLDI MODELLJEI A 19-20. SZÁZADBAN

A kutatás célja, hogy feltárjam, hogy a 19-20. században milyen nemzetközi modellek szolgálhattak a magyar törvényhozás számára mintaként a fegyelmi törvények megalkotása során. Az 1869. évi IV. tc. 24. szakasza kimondta, hogy a bírói felelősségről külön törvény rendelkezik, ezért a bírák fegyelmi felelősségét szabályozó első hazai törvény az 1871. évi VIII. tc. volt, amelyet az 1936. évi III. tc. követett. Hipotézisem szerint a magyar fegyelmi szabályozás nem egy külföldi modell adaptációja volt, tehát nem egy külföldi intézmény teljes átvételére került sor, hanem a korabeli jogalkotás a hazai viszonyokból indult ki és erre kívánt adekvát választ adni. Azonban a jogalkotás során a külföldi modelleket is figyelembe vették a jogalkotók, amelyek említése a törvényhozási viták során is felmerülhettek, ezért fontosnak tartom az egyes külföldi modellek szabályozásának vizsgálatát és feldolgozását is. Az előadásomban a francia modellt emelem ki és ismertetem főbb jellemzőit, valamint a Conseil Supérieur de la Magistrature előtt feltárt fegyelmi ügyekbe is betekintést nyújtok.

Előadó: Giovannini Máté

EKÖP – doktori képzés kategória

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető: Dr. Jakab Éva Rozália

A MANDATUM TÉNYÁLLÁSA GAIUS ÉS PAULUS MŰVEIBEN

A megbízási szerződés (*mandatum*) a római jog azon princípiumai közé tartozik, amelyek máig továbbélnek a kontinentális magánjogban. A szerződés tárgya bármilyen – megengedett, és tartalmát, illetve terjedelmét tekintve kellően meghatározott – ténybeli vagy jogi tevékenység lehetett. A *mandatum* széles alkalmazási köréből adódóan a római jog egyik legfontosabb szerződésének minősült. Az intézmény körvonalai a klasszikus jog forrásai, kiváltképp Gaius és Paulus elméletei alapján határozhatók meg. E két jogtudós munkássága révén alakultak ki azok az alapelvek, amelyek nyomán a klasszikus kori megbízási szerződés tényállása rekonstruálható. A források tanulmányozása során az a jelenség tapasztalható meg, hogy a *mandatum* tényállási elemeiről Gaius és Paulus gyakran azonos álláspontot fogalmaztak meg, amelyből arra lehet következtetni, hogy az intézmény szabályozásában alapvetően egyetértettek. Előfordult azonban olyan eset is, amelyről véleményük talán eltérhetett egymástól. A következő elemzés a *mandatum* meghatározó aspektusaival foglalkozó gaiusi és paulusi forrásszövegeket, illetve azok kapcsolatát vizsgálja.

Előadó: Tarjáni-Nagy Zsófia

EKÖP – mesterképzés és osztatlan mesterképzés kategória

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető: Dr. Boóc Ádám

SZABAD MÉRLEGELÉS AZ IMPLICIT KORLÁTOK TÜKRÉBEN? BIZONYÍTÁSI DILEMMÁK A
NEMZETKÖZI KERESKEDELMI VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁSBAN

A választottbíróságok, mint alternatív vitarendezési fórumok széleskörű mérlegelési hatáskörrel rendelkeznek az eljárás során prezentált bizonyítékok befogadását, relevanciájának megállapítását és értékelését illetően. Ezen szabad mérlegelés azonban az egyes jogrendszerek eltérő jogalkalmazási gyakorlata és jogértelmezési módszerei következtében olyan procedurális hibákhoz vezethet, amelyek a végső határozatok elismerésének és végrehajtásának a New York-i Egyezmény V. cikke szerinti megtámadhatóságát alapozzák meg.

A kutatómunka célja, hogy a bizonyítást érintő kardinális jelentőségű generális fogalmakból és széleskörben elfogadott sztenderdekből kiindulva, az egyes nemzetközi kereskedelmi választottbíróságok eljárási szabályzatainak és az ezzel összefüggésben kialakított nemzetközi „*soft law*” rendelkezéseinek elemzésével betekintést nyújtson a nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás bizonyítást érintő sajátos gyakorlatába. Végezetül a kutatás az eltérő jogi kultúrákból adódó procedurális diszkrepanciák feloldása és a hatékonyabb jogalkalmazás megvalósítása érdekében ajánlásokat fogalmaz meg a választottbíróságok számára.

Előadó: dr. Szabó Panni Luca

EKÖP – doktori képzés kategória

Állam- és Jogtudományi Kar, Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Témavezető: Dr. Kun Attila Sándor

A TANULMÁNYI SZERZŐDÉS SZABÁLYOZÁSA A BÍRÓI GYAKORLAT TÜKRÉBEN

Jelen tanulmány célja, hogy átfogó képet adjon a tanulmányi szerződés hatályos szabályozásáról és ítélkezési gyakorlatáról, annak kritikus pontjairól, ellentmondásairól, valamint hozzájáruljon a jogalkalmazó tevékenységek fejlesztéséhez.

A tanulmány középpontjában a bírói gyakorlat, a – főként – kúriai és ítélőtáblai határozatok állnak, amelyek fényében a szerző értelmezi a jogintézményre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket. A kutatás elemzi a szerződés definícióját, rávilágít az Mt. által megkövetelt tartalmi, fogalmi elemek meglétének jelentőségére, illetve feltárja a tanulmányi szerződés tárgya alól kizárt esetek körét. A tanulmányban bemutatásra kerülő bírósági határozatok pontosítják a felek kötelezettségeinek terjedelmét, a teljesítés szakaszait, a munkáltató által nyújtott támogatás formáját és a tanulmányi szerződés arányosságának követelményét is. A tanulmány az ítélkezési gyakorlat alapján körbejárja a munkáltatói és munkavállalói szerződésszegés jogkövetkezményeit, a kötbérkikötés szabályait és a munkáltató személyében bekövetkezett változás tanulmányi szerződésre gyakorolt hatását, továbbá kitér a tanulmányi szerződés megszűnésének és megszüntetésének eseteire, beleértve a szerződéstől való elállást, a közös megegyezéssel történő megszüntetést és az azonnali hatályú felmondást.

Előadó: Mutlak Jázmin

EKÖP – mesterképzés és osztatlan mesterképzés kategória

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető: Dr. Dobrocsi Szilvia

A DIGITÁLIS MŰVÉSZET ÉS A PÉNZMOSÁS KAPCSOLATA, AVAGY AZ NFT-K BÜNTETŐJOGI ÉS BÜNTETŐELJÁRÁSJOGI ASPEKTUSAI

Az előadás az NFT-khez kapcsolódó pénzmosás büntetőjogi és büntetőeljárásjogi kérdéseit vizsgálja a digitalizáció és a blokklánc-technológia térnyerésének kontextusában. Az NFT-k megjelenése új dimenziókat nyitott meg mind gazdasági, mind jogi szempontból. Az előadás központi kérdése abban realizálódik, hogy a jelenlegi jogi szabályozás mennyiben képes kezelni e sajátos digitális eszközökből fakadó kockázatokat. Az előadás bemutatja, hogy az NFT-k fogalmi kerete miként illeszkedik a pénzmosás tényállásához. Különös tekintettel vizsgálom a digitális nyomok azonosításának és nyomon követésének nehézségeit, illetve a bizonyítás során felmerülő problémákat. Továbbá, a témához kapcsolódó *de lege ferenda* javaslatok kerülnek bemutatásra, rámutatva arra, hogy milyen lehetséges megoldási irányok merülhetnek fel a hatékonyabb fellépés érdekében.

Előadó: dr. Telekesi Bálint

EKÖP – doktori képzés kategória

Állam- és Jogtudományi Kar, Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Témavezető: Dr. Czine Ágnes

ÖSSZEEGYEZTETHETŐ-E A HAZAI BÜNTETŐELJÁRÁSI GARANCIARENDSZER ÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA JELENKORI INNOVATÍV MEGOLDÁSAI?

A mesterséges intelligencia (MI) megjelenése az igazságszolgáltatásban a XXI. század egyik legjelentősebb kihívását jelenti a jogállami büntetőeljárás garanciarendszer számára (is), hiszen az MI statisztikai-valószínűségi racionalitása és a büntetőeljárás egyedi mérlegelésre, emberi meggyőződésre, illetve személyhez kötött felelősségre épülő normatív logikája között olyan strukturális feszültség húzódik, amelynek feloldása nem csupán jogtechnikai, hanem alkotmányos kérdés. A tanulmány célja az volt, hogy bemutassa az MI jelenkori innovatív igazságszolgáltatási megoldásainak és a hazai büntetőeljárás garanciarendszerének az összeegyeztethetőségét, különös tekintettel a tisztességes eljárásra, mint a jogállami büntetőeljárás korlátozhatatlan minőségére. Elsőként a büntetőeljárás garanciák és az MI működésének alapvető összefüggéseit tekintetem át, feltárva a két racionalitás közötti immanens feszültséget. Ezt követően – összehasonlító jogi megközelítésben, három kontinens öt országának gyakorlatán keresztül – bemutatásra kerülnek az egyes modellekben rejlő technológiai előnyök és alapjogi kockázatok. Ezután a magyar büntetőeljárás alkotmányos keretei között tekintem át röviden, hogy a feltárt külföldi megoldások mely elemei ültethetők át, illetve melyek elé állítanak a jogállami garanciák abszolút tilalmát. A záró részben, a tisztességes eljárás szemüvegén keresztül vizsgálva és a garanciarendszer érvényesülésének követelménye mentén haladva kerültek megfogalmazásra azon *de lege ferenda* következtetések, miszerint az MI a hazai büntetőeljárásban kizárólag adminisztratív-ügyviteli „segítő kézként” kaphat szerepet, míg a prediktív rendszerek, hovatovább az autonóm gépi ítélezés *ab ovo* alapjogi-alkotmányos szinten összeegyeztethetetlen a jogállami garanciákkal.

Előadó: Gácsér István János

EKÖP – mesterképzés és osztatlan mesterképzés kategória

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető: Dr. Manzinger Krisztián

HOGYAN BIZTOSÍTJA A DÉL-TIROLI AUTONÓMIA A GAZDASÁGI FEJLŐDÉSHEZ SZÜKSÉGES KERETEKET A RÉGIÓ SZÁMÁRA?

A dél-tiroli autonómia nemzetközi referenciamodellként van számontartva, mivel a régió autonómiája olyan intézményrendszerrel bír, ami mindegyik etnikumnak megfelelő részesedést biztosít a hatalomgyakorlásból, valamint lehetőséget a kisebbségi jogok megfelelő és széleskörű gyakorlására. Ugyanakkor minden megengedő jogi feltétel, kedvező etnikai arány, hatékony intézményrendszer-amivel Dél-Tirol rendelkezik- kiüresedik abban a pillanatban, amint az autonómia végrehajtása megfelelő anyagi háttér nélkül marad.

Éppen ezért áll kutatásom, valamint előadásom középpontjában Dél-Tirol autonómiájának pénzügyi működése.

Ha pedig megvizsgáljuk Dél-Tirolt anyagi szempontból, a jelek szerint a régió az autonómia keretein belül nemcsak az intézmények működtetéséhez, valamint a hatáskörök végrehajtásához elegendő anyagi helyzettel bír, de olyan prosperáló gazdaságot tudhat magáénak, ami nemhogy Olaszországon belül páratlan, de európai viszonylatban is alig akad hasonló.

Előadó: Gruber András György

EKÖP – mesterképzés és osztatlan mesterképzés kategória

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető: Dr. Köbel Szilvia

**A „MARGIN OF APPRECIATION” ELVÉNEK ALKALMAZÁSA A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁS
SZABADSÁGÁT ÉRINTŐ ÜGYEKBEN AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA GYAKORLATÁBAN**

A kutatás az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatában kialakított „margin of appreciation” doktrína alkalmazását vizsgálja a véleménynyilvánítás szabadságát érintő ügyekben. A vizsgálat középpontjában az a kérdés áll, hogy a tagállamok milyen mértékű mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek az Egyezmény 10. cikkében biztosított jog korlátozása során, valamint, hogy e mozgástér határai miként rajzolódnak ki a strasbourgi jogvédelem fényében. A kutatás célja feltárni azokat a szempontokat – így különösen az érintett jog jelentőségét, a beavatkozás súlyát, illetve az európai konszenzus szerepét –, amelyek befolyásolják a doktrína alkalmazását. A kutatás részletes esetjogi elemzés alapján bemutatja, hogy a strasbourgi bíróság milyen szempontok mentén alakítja a mérlegelési mozgástér határait, és miként érvényesül a doktrína a különböző, véleménynyilvánítást érintő ügytípusokban. A kutatás eredményei hozzájárulhatnak a margin of appreciation doktrína értelmezési kereteinek pontosabb meghatározásához, valamint az egyezményes jogvédelem és a tagállami autonómia közötti egyensúly jobb megértéséhez.